

Výukový materiál vytvořen v rámci projektu EU peníze školám

REGISTRAČNÍ ČÍSLO PROJEKTU
CZ.1.07/1.4.00/21.3654

Základní škola Liberec,
Dobiášova 851/5, příspěvková organizace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Téma:	SAVCI
Autor:	Mgr. Lucie Peterová
Číslo materiálu:	VY_32_INOVACE_Př 68_59_07
Sada č.	59

Předmět: Přírodopis
Tematický okruh : Biologie živočichů
Datum vytvoření: 5. 12. 2012
Cílová skupina: žák 2. stupně ZŠ - základní vzdělávání
Doporučeno pro: 8. ročník

Anotace:

- Aktivita "Savci", založená na principu hry "Az-kvíz", podporuje komplexní zopakování tématu. Připomíná žákům základní pojmy a nejznámější zástupce skupiny včetně jejich charakteristiky.
- Posílení mezipředmětových vztahů, využití multimediální techniky.

Otázky a odpovědi k aktivitě Az kvíz:

Návrh otázek a odpovědí ke hře Az kvíz

- a – Tygr je velká kočkovitá šelma, s kterou se v přirozeném prostředí můžeme setkat pouze na jednom kontinentě. Na kterém? **Asie**
- b – Jak se nazývá první oddíl žaludku, kam se potrava dostává nejdříve? **Bachor**
- č – Z této části žaludku je potrava u přežvýkavců přesouvána znovu do úst, kde je podruhé rozžvýkávána. Jak se nazývá tento oddíl žaludku? **Čepec**
- d – O kolik prstů se při chůzi opírají živočichové ze skupiny „sudokopytníci“? **Dva**
- e – Jak se nazývá způsob orientace typický pro letouny, nebo-li netopýry? Dochází k vysílání ultrazvukových signálů tlamičkou a jejich odraz zachycují sluchem. **Echolokace**
- g – Uveď jméno nejrychlejšího savce světa. Jeho zajímavostí je, že přestože je to kočkovitá šelma, nemá zatažitelné drápy. **Gepard**
- h – Potkan, myš, krysa, veverka, bobr a mnoho dalších patří do stejné skupiny savců, jaké? **Hlodavci**
- ch – Charakteristickým znakem slonů je dlouhý, svalnatý a pružný **Chobot**
- j – Uveď jméno savce, který patří do skupiny hmyzožravců. Před predátory ho chrání ostny. **Ježek**
- k – Mroži jsou mohutní ploutvonožci se zavalitým tělem. Dva horní zuby mají protažené v útvary zvané **Kly**
- l – Tento sudokopytník má velmi kvalitní vlnu, kterou místní obyvatelé velmi využívají. Obývá hory Jižní Ameriky. Bývá chován také jako domácí zvíře pro maso. **Lama**
- m – Tento druh patří do skupiny „chudozubí“. Má protáhlou hlavu zakončenou rourkovitým čenichem. Z malých úst vysunuje dlouhý lepkavý jazyk, jímž sbírá potravu. Jak se nazývá tento podivuhodný savec? **Mravenečník**
- n – Sudokopytníky řadíme do dvou skupin na přežvýkavce a? **Nepřežvýkavce**

o – Tento lichokopytník žije v severovýchodní Africe. Jako domácí zvíře ho pro těžkou práci chovali již staří Egypťané. Stačí mu málo vody a chudá rostlinná potrava. **Osel**

p – Jak se nazývá největší kytovec světa, který dorůstá délky až 30 m? **Plejtvak**

r – Jak se nazývají útvary na hlavě sudokopytníků, které jsou rohovité, duté a živočichové je neshazují? **Rohy**

ř – Kly slonů, nebo-li chobotnatců, vznikly přeměnou jakého typu zubů? **Řezáky**

s – Poslední oddíl žaludku přežvýkavců, kde dochází k chemickému trávení potravy. To znamená, že zde dochází k trávení působením trávících šťáv. **Slez**

š – Jedná se o nejznámějšího lidoopa, který obývá africké pralesy. Je to všežravec, který se pohybuje nejčastěji v korunách stromů. **Šimpanz**

t – Jedná se o lasicovitou šelmu, která v nebezpečí vylučuje silně páchnoucí výměšek z řitního otvoru. Jak se jmenuje? **Tchoř**

v - Tento nepřezvýkavec je typický pro suché oblasti Asie a Afriky. **Velbloud**

z – Jmenuj malou skupinu savců, která se stavbou těla a způsobem života podobá hlodavcům. **Zajíci**

Návrh náhradních otázek a odpovědí ke hře Az kvíz

- a – Mnozí přežvýkavci se vyskytují v teplých oblastech světa. Jeden druh, začínající na písmeno „a“, obývá Afriku a Asii. **Antilopa**
- b – Čím se především živí medvědovitá šelma panda velká? **Bambusem**
- č – Hmyzožravci mají hlavu protaženou v rypáček a co se týče smyslů, mají vyvinut především hmat a **Čich**
- d – Tento kytovec obývá Středozemní moře a patří mezi nejhonější druhy. Ryby loví pomocí drobných zubů. **Delfin**
- e – Koala medvídkovitá je australský savec, který se živí výhradně listy jakého stromu? **Eukalyptu**
- g – Pod písmenem „g“ se skrývá jméno největšího lidoopa žijícího v Africe. Patří k ohroženým druhům. **Gorila**
- h – Jak se nazývá savec, který většinu života tráví ve vodě? V noci vylézá z vody a požívá rostliny. Jeho prsty jsou opatřeny plovacími blánami. Ušní boltce a nosní otvory jsou uzavíratelné. Patří mezi sudokopytníky – nepřežvýkavce. **Hroch**
- ch – Uveď, jak se nazývá ocas některých opic, který je velmi pohyblivý a slouží jim v podstatě jako pátá končetina. **Chápavý**
- j – Tento savec je velmi primitivní. Má kloaku a klade vejce. Obývá Austrálii a jih Nové Guineji. Při nebezpečí se zahrabe do země a nepříteli nastaví bodliny. **Ježura**
- k – Uveď jméno letouna, který se vyznačuje tím, že je býložravý, je aktivní i ve dne, obývá tropy Asie a Afriky a rozpětí jeho „křidel“ je až 1,7 m. **Kaloň**
- l – Tento druh patří do skupiny „primáti – poloopice“. Vyskytuje se pouze na Madagaskaru a je pro něj typický dlouhý, černobílý ocas. Vyznačuje se denní aktivitou. **Lemur**
- m – Je to nejznámější hlodavec, nevídaný společník lidských obydlí. Ožírá potraviny, krmivo pro zvířata a může přenášet řadu onemocnění. **Myš**

n – Tělo tohoto lichokopytníka kryje velmi silná kůže. Žije v Africe a jihovýchodní Asii. Jejich rohy bývají, stejně jako kly slonů, častou kořistí pytláků. **Nosorožec**

o – Tento lidoop je vážně ohroženým druhem. Žije v tropických lesech na ostrovech Sumatra a Kalimantan v jihovýchodní Asii. **Orangutan**

p – Jak se nazývá orgán, který vyživuje a zásobuje kyslíkem mláďata savců v těle matky? **Placenta**

r – Kočkovitá šelma, jejíž jméno máte uhodnout, je chráněna zákonem a nachází se vzácně také na území České republiky. Na konci ušních boltců má typicky prodlouženou srst. **Rys**

ř – Jmenuj druhové jméno lasicovité šelmy, která se jako jediná přizpůsobila životu na březích vod a ve vodě. Rodové jméno je shodné se jménem řeky tekoucí na Šumavě. **Řiční**

s – Jak se nazývá sudokopytník, s kterým se můžeme setkat v našich lesích? Na konci zimy shazuje parohy. **Snec**

š – Šelmy jsou známy jako výborní lovci a dravci. Součástí jejich chrupu jsou mohutné **Špičáky**

t – Jedná se o savce ze skupiny „ploutvonožci“, který je nejlépe přizpůsoben životu v moři. Pod hladinou se dobře orientuje zrakem i sluchem. **Tuleň**

v – Tento savec je jediným vačnatcem Severní Ameriky. Je to všežravec, který za potravou vylézá v noci a ve dne spí v dutinách stromů nebo v norách. V nebezpečí předstírá, že je mrtvý a ze zvláštní žlázy vylučuje nepříjemný pach. **Vačice**

z – Jmenuj lichokopytníka, který se vyskytuje ve velkých stádech v afrických savanách. Na těle má černobílou kresbu a stádo vede nejsilnější samec. **Zebra**

Zdroje:

- Všechny objekty použité k vytvoření materiálu jsou součástí SW ActivStudio, SW ActivInspire, Resource pack nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.
- Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).
- Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je autor.
- Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

verze programu: ActivInspire 1.6

Vzdělávací oblast:

Člověk a příroda

klíčová slova:

zástupci skupin savců, placenta, bachor, čepec, slez, echolokace, chobot, rohy, řezáky

PRAVIDLA:

Třídu rozdělíme na dvě skupiny - "modří a bílí". V každém kole se pravidelně střídají ve volbě otázek. Vítězem hry se stává ta skupina, které se dříve podaří propojit protější strany hracího pole správnými odpověďmi. Nezná-li soutěžící skupina správnou odpověď, může otázku zodpovědět soupeř. Tuto otázku však přijmout nemusí. Nezodpovězené otázky zůstanou nevybarvené a soutěžící skupina, která si je později zvolí, dostane náhradní otázku. Zodpoví-li otázku správně, políčko získává. Při špatné odpovědi případně políčko automaticky soupeři.

PRAVIDLA:

Třídu rozdělíme na dvě skupiny - "modří a bílí". V každém kole se pravidelně střídají ve volbě otázek (viz. přiložený dokument Ms Word).

Písmeno z hracího pole je počátečním písmenem správné odpovědi. Vítězem hry se stává ta skupina, které se dříve podaří propojit protější strany hracího pole správnými odpověďmi. Nezná-li soutěžící skupina správnou odpověď, odpovídá soupeř. Neví-li ani soupeř - oba týmy dostávají otázku náhradní (též viz. přiložený dokument Ms Word). Ta skupina, která odpoví první, získává pole pro svůj tým.

MĚŘIČ ČASU:

Po přečtení otázky učitel spustí kliknutím na ikonu přesýpacích hodin odpočítávání. Žáci mají 10 sekund na svoji odpověď. Zazněním tónu čas vypršel.